

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉP LAPJA

11. SZÁM

Az Acélárugyár túlhaladja munkatervét

KOLOZSVAR, január 15. A dicsőséges Vörös Hadsereg és a Román Hadsereg bevonulása után a kolozsvári Acélárugyár munkássága azonnal összeült és megválasztotta a gyár Üzemi Bizottságát. Nem csekély gondot vállaltak, mert a gyár fasiszta vezetői elmenekültek előtt minden értékesebb műszert és gépet elvittek. Ami megmaradt: egy összebombázott gyárépület, jobb gépek, műszerek és szerszámok nélkül.

Az Üzemi Bizottság megbízásából Gáll Kálmán elvtárs összehívta a gyár munkásságát és széles vonalakban ismertette a gyár nyomorúságos helyzetét. A rombolás és az értékesebb felszerelés elszállítása által előállott helyzet nehézségeihez nem utolsó sorban járult az is, hogy Szolnokyi igazgató és Bardóczy főmérnök „urak” elvitték a bankban lévő 300.000 pengőt is. Ismertette Gáll elvtárs, hogy mi az a sok, ami nincsen és mi az a kevés, ami megmaradt. A munkásság számot vetett a körülményekkel és úgy határozott, hogy megkezdje a munkát és a romokból újja építi a gyárat.

Ma már üzemben van a gyár. A romok eltűntek, az épületek újra fölépültek, sőt már a szinpaddal rendelkező kultúrterem is rendben van, ahol a Józsa Béla-Athenaeum fogja első előadását megtartani.

A gyár munkássága teljes erővel vette föl a munkát az új rendszerben. A gyári Kommunista Sejt kezdeményezésére munkatervet készítettek minden munkára: mennyi és milyen nyersanyag kell hozzá? Mennyi munkaidőt vesz igénybe? Észérint minden munkás kalkulálhat a munka kivételének megkönnyítésére változtatásokat javasolhat, hogy jobbá, olcsóbbá, gyorsabbá tegye a termelést. A munkásság egyetértésben, öntudatosan, szorgalmasan dolgozik. A tömegműhely összeműködik az esztergaműhellyel s éjt nappalá téve állandóan a lerombolt hidak kápcsait és csavarjait készíti a legnagyobb gyorsasággal az előre vonuló Vörös Hadsereg számára. Ezért a munkáért a szovjet tisztok is a legnagyobb elismerésüket fejezték ki. A szerelő műhely már is több szövőgépet adott ki, mint az elmúlt rendszerben, de tovább is fokozni kívánják a teljesítmény tempóját és a hó végére még jobb eredményt várnak. A lakatosműhely, mely a kutak, satuk, pumpák, vasalók készítésén és több más munkán kívül még a megrongált gépeket is javítja, szintén az előírt munkaterv túlhaladására tett ígéretet. Az öntőde, ahol az egész gyár munkái készülnek, a téli nehéz termelési lehetőségek mellett is, munkatöbbletet ígért és állani is fogja szavát.

Teljes megelégedésre dolgozik a szociális megbízott is. Ha van is egy-két zökkenő az ellátásban, a munkásság tudja, hogy a mai néhez beszerzési viszonyok mellett egyes hiányokért nem a vezető a bűnös. A munkásság csaknem hettekenlét kap lisztet, szálamit és cigarettát, továbbá krumplit, hagymát, babot, olajat, cipőtalpat is nyújtottak már a gyár dolgozóinak. A gyári konyha minden nap meleg ételt és kenyéret ad.

Az Üzemi Bizottság a szellemi nevelésről sem feledkezett meg. Megalakult a gyári dalárda s a Józsa-

A Vörös Hadsereg Lengyelországon át Szilézia felé tör előre

A pesti Keleti Pályaudvar minden vasúti szerelvényével együtt szovjet kézen

MOSZKVA, január 15. A szovjet tudósító iroda hadijelentései kivonatolva a következő hépen szólnak: Január 12-től az L. ukrainai arcvonal csapatai támadásba mentek át. Sandomierz körzetében 40 kilométeres arcvonalon áttörték a németek védőállásait s két nap alatt helyenként 80-90 kilométert nyomultak előre. Ehözben a betörési helyet 60 kilométerre bővítették ki és elfoglalták Chmielniket, Stopnicát és még 350 más helységet. Budapesten tovább szorult a gyárú a körülgárt német és magyar csapatok körül, miközben a szovjet csapatok 93 háztömböt foglaltak el január 13-án. A többi helyen csupán felderítő vállalkozás és helyi jelentőségű harc folyt. Január 12-én a szovjet csapatok 36 harcocsit semmisítettek meg és 6 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Január 14-én Kielcétől délre és délnyugatra a szovjet csapatok folytatták támadásaikat és elfoglalták Pinczow városát több mint 200 más helységgel együtt.

Az L. ukrainai arcvonal csapatai 60 kilométeres arcvonalon elérték a Nida-folyót, azon átkeltek anélkül, hogy az ellenség ezeket a hadműveleteket komolyabban befolyásolni tudta volna és átvágták a Kielce-

krakkói vasutvonalat.

Csehszlovákia területén a szovjet csapatok elfoglalták Losonc és Pelsőc közlekedési gócpontokat, Sankfalva, Cice és Jolsva községeket, valamint még több más helységet.

Budapesten a szovjet csapatok tovább szűkítették a gyűrűt az ellenség körül. Elfoglalták a Keleti pályaudvart, a városi gázgyárat s Csömör vasútállomását több, mint 200 más

háztömbbel együtt. Budapesten január 13-án 2500 foglyot ejtettünk, a hadisákmány mennyisége az utóbbi napon a következő volt: 5 harcokcsi, 21 löveg, 75 mozdony, 2160 vasúti kocsi és 30 tartálykocsi.

A többi arcvonalon csak helyi jelentőségű harc folyt.

Január 13-án a szovjet csapatok 80 német harcocsit lőttek ki az összes arcvonalakon.

Felkelés Milánóban a németek ellen

Az olasz munkásság megakadályozza a fegyvergyárak elszállítását Németországba

LONDON, január 15. (Rador) A Daily Telegraph zürichi tudósítója hirt ad arról, hogy Milánóban németellenes felkelés tört ki. A hitleristák több mint 10.000 embert letartóztattak, azzal a szándékkal, hogy Németországba szállítsák őket.

A Times római tudósítója közli, hogy az északolaszországi fegyvergyárak-

ban számos összetűzés volt a munkások és a német hatóságok között. A németek előre meghatározott terv alapján leszerelik az északolaszországi gyárakat, Bolzanóban gyűjtve össze az összes gépeket, azzal a szándékkal, hogy innen Németországba szállítsák azokat. A német hatóságok nagy erőfeszítésekkel igye-

keznek nyitva tartani a Brenner-hágón átvezető vasutvonalat, melyet a földközvetlen szövetséges légierők állandóan bombáznak. Az ipari felszerelésen kívül a németek megkísérik azt is, hogy nagymennyiségű élelmiszer szállítsanak el Északolaszországból.

A közvélemény döntésére bízzák a villanyárak emelését

Érvek és ellenérvek a kolozsvári ideiglenes városi tanács ülésén

Az ideiglenes városi tanács legutóbbi ülésén Kolozsvár dolgozó lakosságát mindenképpen súlyosan érintő kérdésekben hozott határozatokat. Az ülés első napirendi pontjaként a Villamos Művek azon előterjesztése került megvitatásra, hogy a városi tanács a villanydíjak 150 százalékos felemeléséhez járuljon hozzá. Az előterjesztést tolmácsoló Bruder Ferenc tanácsnok a villanydíjak ilyen tetemes felemelését a Villamos Műveket ért háborús károk, valamint a felemelt munkabérek, továbbá a megrágult szénárak miatt indokoltak mondotta. Nagy István tanácsnok azonban ezt javasolta, hogy a villanydíjak emelése fölött addig vitába se bocsátkozzanak, míg a Villamos Művek két legutóbbi évvégi mérlegét nem ismertetik. Lehetetlennek mondotta, hogy minden újabb terhet a dolgozó lakosságra hárítsanak át. A munkásság s általában a bérlizetésért dolgozó tömegek bérét nem azért emelték fel, hogy a villany, viz, kéményseprési és más díjak felemelésével visszavegyék azokat tőlük. És ha a Villamos Művek mérlege néhan veszteséget mutatna, s valóban a díjak felemeléséhez kellene folya-

modni, akkor elsősorban a nagyipari vállalatok és közüzemek áramfogyasztására kell áthárítani az újabb terheket.

Dán István hozzátette még ehhez, hogy a díjak emelése a munkabérek újabb felemelését is indokoltá tenné, így pedig hol lesz vége ennek a folytonos árcemelkedésnek? Már pedig végét kell vetni. Albon tanácsnok kérte, hogy nemcsak a Villamos Művek, hanem mindazon vállalatok is vizsgálják felül évvégi mérlegüket, amelyek a Villamos Műveknek felemelt áron szállítanak, hátha azoknál sem indokolt az ár-emelés.

Demeter János dr. alpolgármester javasolta, hogy a sajtó útján tegyék a kérdést közzé tárgyává, mert a városi tanács csupán csak a saját felelősségére semmi szín alatt sem járulhat hozzá a villanydíjak tetemes felemeléséhez. Elvégre az ideiglenes városi tanács egyáltalán nem arra kapott megbízást, hogy minden héten újabb és újabb díjemelést szavazzon meg, hanem hogy a város lakosságának az életét lehetőleg megkönnyítse. Tehát a közvélemény is mondja meg véleményét s ter-

jessze elő javaslatát a villanydíjak kérdésében. Aztán kérdést intézett Szántó Miklóshoz, az egeresi szénbányák megbízottjához — akit erre az alkalomra hívtak be a tanácsülésre — tudna-e felvilágosítást adni arra nézve, hogy miért emelkedett fel annyira a szén ára? A megkérdezett tudatta, hogy a bányamunkások bérét az elmúlt négy esztendő alatt a magyar kormányok embertelen színvonalon tartották, 2 pengőt fizetvén egy munkásnak naponta. A vállalat jelenlegi vezetői most tíz pengőre emelték ezeket a napibéreket, ezenkívül a természetbeni járandóságokat is felemelték, továbbá vállalták annak a százezer pengőnyi munkabérlétszámát a letörlesztését is, amit az elmenekült vállalkozók hagytak hátra. A bányászokhoz fát fuvarozó román parasztokat is végig kizsákmányolták az elmúlt négy esztendő alatt s azoknak a helyzetén is javítani kellett. Ezek az okok járultak hozzá a szénárak emeléséhez.

E tájékoztatás után Bruder Ferenc tanácsnok kérte a városi tanácsot, hogy bizottságot küldjön ki a szénban forgó vállalatok könyveinek a felülvizsgálására, valamint a villanydíjak kérdésének tanulmányozására. A szakértők delegálása után a városi tanács megbízta Dán István, Protop Virgil és Nagy István tanácsnokokat, hogy a román és magyar sajtóban indítsák meg a villanydíjak kérdése körül szükségesnek mutatkozó nyilvános eszmecsereket.

Athenaeum gyári bizottsága gondoskodik a különböző kulturális előadásokról.

Az Acélárugyár munkássága minden tekintetben ki akarja részét venni a háború gyors befejezésében.

Többet és jobbat termel, így kíván hozzájárulni minden erejével a Vörös és Román Hadsereg gyors előnyomulásához.

Lajcsák Gyula lakatos.

